

Nr 57.

Av herr **Godén**, om inventering av viss odlingsjord i mellersta Sverige.

Den inventering av odlingsjord, som nu av Kungl. Maj:ts proposition nr 2 om tilläggstat under 9 huvudtiteln punkt 52 föreslagits till utförande uti vissa delar av Norrland, bör jämväl utsträckas till att omfatta lämpliga delar uti mellersta Sverige.

Då tvivelsutan syftemålet med denna inventering av odlingsjord är den, att statsmakterna vilja få visshet om, vilka tillgångar som finnas och var dessa finnas; så skulle denna undersökning ej bli av samma värde, ifall den enbart begränsades till Norrland.

När det så länge väntade uppslaget till egnahemsfrågans lösning en gång kommer, kan det uti den snaraste framtiden vara synnerligen bra för staten att veta, vilka möjligheter till nyodling som finnas även uti den gamla jordbruksbygden, och att man icke enbart behöver tänka på obygderna i Norrland, då det gäller att få tag uti lämplig odlingsjord för de jordhungriga, som tilläventyrs skulle finnas uti Mellan-Sverige.

Men då det uti mellersta delen av landet bör verkställas en undersökning på ett mera begränsat område, bör härstädes denna undersökning omfatta både enskild som ock staten och de ecklesiastika boställena tillhörig mark.

En för en sådan undersökning synnerligen lämplig trakt torde finnas uti nordöstra Västmanland, uti de trakter som beröras utav de stora torrläggningsföretagen, sjön Tämnaån och Vreta ån, samt Sala damms, Klasbo myrens och sjön Hallarens torrläggningsföretag.

Det förra torrläggningsföretaget torde omfatta c:a 5000 hektar, och det senare 8000 hektar, delvis redan nyodlad jord.

Här förefinnas även oanade möjligheter till nya odlingsföretag men

som nu få ligga outnyttjade, då de gamla bönderna, genom de redan nu utnyttjade nyodlingarna, fått uti sin hand så mycket jord som de vilja och lämpligen kunna sköta.

Trots den stora nyodling som härstädes förekommit, har dock en mycket ringa ny bebyggelse skett, och ett avskiljande från de gamla bondejordarna av en del odlings- och utmarker kan mycket väl ske, utan att därmed möjligheten till besuttenhet för de gamla bönderna äventyras.

De kommuner, som uti nämnvärd grad beröras utav dessa torrläggningsföretag, äro Nora, Öster Wåla, Harbo och Huddunge i Wåla härad, Enåker och Wester Löfsta i Simtuna härad samt Sala och Möklinta socknar uti Över Tjurbo härad. Dessa kommuner tillsammans bilda ett sammanhängande helt och detta torde bidra till att underlätta en blivande redovisning av utredningsresultatet.

De geologiska betingelserna äro härstädes synnerligen fördelaktiga, enär odlingslägenheterna bestå av goda mulljordar på delvis kalkgrund. Den sammanlagda arealen är 142,562 hektar, därutav 27,854 hektar åker.

Såsom underlag för en blivande undersökning kunna användas utav Västmanlands läns landsting utgivna nya ekonomiska kartorna och varå ganska klart utmärkts åker, skog, mossar, kärr och sjöar. Därjämte äro de olika hemmanen till såväl storlek som gränser tydligt angivna, varför ett användande av dessa ekonomiska kartblad skulle helt väsentligt underlätta arbetets utförande.

Kostnaderna för denna undersöknings utökning till föreslagen omfattning behöva icke, uti dessa på kommunikationer rätt så gynnsamt ställda bygder, beräknade efter areal uppgå till den medelsiffra, som beräknats för Norrland, utan kunna beräknas till högst 10,000 kronor.

På grund av det anförda får jag härmed vördsamt hemställa,

att riksdagen må besluta, att den inventering av odlingsjord i vissa delar av Norrland, som av Kungl. Maj:t ifrågasattes, må utsträckas till en undersökning uti mellersta delen av landet, och att denna undersökning uti detta fall jämväl må omfatta såväl enskild som ock staten och de ecklesiastika boställena tillhörig mark.

Och hemställes tillika förslagsvis, att nämnda undersökning må ske uti nämnda delar av Västmanland,

samt att därför den av Kungl. Maj:t begärda anslags-
summan för detta ändamål ökas med 10,000 kronor.

Stockholm den 19 januari 1921.

Per Godén.

I motionens syfte instämma:

Eskils Hans Hansson
i Bäck.

Sven Olsson,
Labbemåla.

J. Rehn.

Oscar Osberg.

Alfred Persson.

Oscar Carlström.

P. Ödström.

Gustaf Olsson,
Ramsta.

Rob. Karlsson.
